

Fiduciaire Actualiteiten.

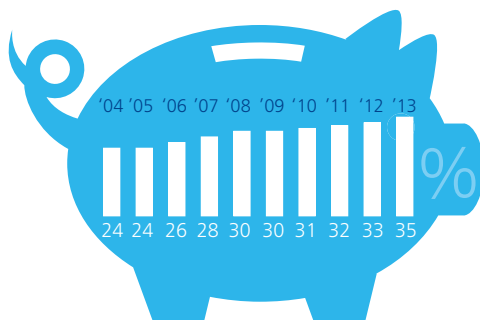
KMO Kompas 2014: Doornsee kmo genereert op 10 jaar tijd amper bijkomende aandeelhouderswaarde

Voor deze 10de editie heeft Deloitte Fiduciaire de financiële gegevens van meer dan 560 ondernemingen over 10 jaar in kaart gebracht. De studie baseert zich bovendien niet alleen op "publieke" maar ook op "niet-publieke" gegevens, zoals omzet, aandeelhoudersleningen en de gedetailleerde opgave van fiscale en parafiscale lasten.

Eigen vermogen aanzienlijk versterkt in de voorbije 10 jaar

Voor de financiering van haar exploitatie, haar groei en haar investeringen beroept de doorsnee Belgische kmo zich in eerste instantie op eigen middelen. Het kapitaal, de gereserveerde winsten en het quasi-eigenvermogen maken immers 56% uit van het totaal vermogen waarover de gemiddelde kmo beschikt. Met quasi-eigenvermogen verwijzen we naar de rekeningen-courant en voorschotten toegestaan door de aandeelhouders-vennoten, zaakvoerders en bestuurders, die evenzeer als risicokapitaal beschouwd moeten worden. Op vandaag financiert een kwart van de familiale kmo zich zelfs met 78% eigen middelen of nog meer.

Kmo's zonder
bancair vermogen

Hiertegenover staat een sterke afbouw van het bancaire vermogen. Daar waar eind 2004 per 100 EUR

beschikbaar vermogen gemiddeld nog 13,2 EUR afkomstig was van banken, is dit eind 2013 gedaald tot 8 EUR. Bovendien is het aantal kmo's dat geen beroep doet op leningen of financieringen de voorbije 10 jaar stelselmatig toegenomen van 24% eind 2004 tot 35% eind 2013.

Kloof tussen financieel sterke en financieel zwakke kmo's neemt toe

Van de 65% ondernemingen die zich wel nog gedeeltelijk financieren met bancaire vermogen, ondervindt een groeiend aantal bedrijven echter acute terugbetalingsproblemen. Eind 2013 werd immers een record aantal kmo's – 26% – geconfronteerd met een negatieve terugbetalingscapaciteit. Concreet betekent dit dat er onvoldoende nettocashflow gegenereerd wordt om de financiële verplichtingen – in se aflossing van schulden en interestlasten – na te komen.

Zo is de kloof tussen de financieel sterke bedrijven, die volledig onafhankelijk van enig bancaire vermogen kunnen opereren, en de financieel zwakke bedrijven, die moeite hebben om hun terugbetalingsverplichtingen ten opzichte van de banken te kunnen nakomen, de voorbije jaren aanzienlijk toegenomen.

Stijgende personeelskosten drukken op rendement kmo

Bedrijven die personeel tewerkstellen besteden gemiddeld 73,8% van de toegevoegde waarde aan personeelskosten. Deloitte Fiduciaire interpreteert hierbij de personeelskosten in ruime zin, door niet alleen de loonlasten, maar ook de interim-kosten en de

Inhoud

- 1 KMO Kompas 2014: Doornsee kmo genereert op 10 jaar tijd amper bijkomende aandeelhouderswaarde
- 3 In het kort
- 4 Vraag en antwoord
- 4 Private Governance

bestuurdersvergoedingen te verrekenen. In concreto betekent dit een toename met maar liefst 5,6% over een periode van 10 jaar.

Bij grote bedrijven, in casu ondernemingen die meer dan 50 VTE tellen, is de globale personeelskost eind 2013 zelfs aangegroeid tot 81,6% van de toegevoegde waarde. Maar ook in kleine kmo's, die maximaal 10 personen tewerkstellen, is de globale personeelskost de voorbije 10 jaar drastisch gestegen. De mediaanonderneming investeerde eind 2013 voor het eerst meer dan 70% van de toegevoegde waarde in personeelskosten.

Rendement doorsnee kmo met meer dan 30% gedaald

Daar waar eind 2006 de helft van de bedrijven een operationeel rendement (lees EBITDA op omzet) van 10% of beter noteerde, is dit eind 2013 gedaald tot 8,2%. Een kwart van de ondernemingen noteert een operationeel rendement van minder dan 2,8%.

In diezelfde periode is ook het netto financieel rendement van een recordwaarde van 10,2% gedaald tot amper 6,4% voor de mediaanonderneming. Zelfs bij de best presenterende ondernemingen zien we de voorbije 7 jaar het netto financieel rendement terugvallen van 21,3% tot 15,9%.

De return on capital employed geeft de winstgevendheid voor de aandeelhouders en andere geldverschaffers (lees: banken en leasingmaatschappijen) weer. Ook hier hebben de historische hoogterecords van 9% in 2006 plaatsgemaakt voor historische diepterecords van amper 5,9% voor de doorsnee kmo.

Doorsnee kmo genereert amper bijkomende aandeelhouderswaarde

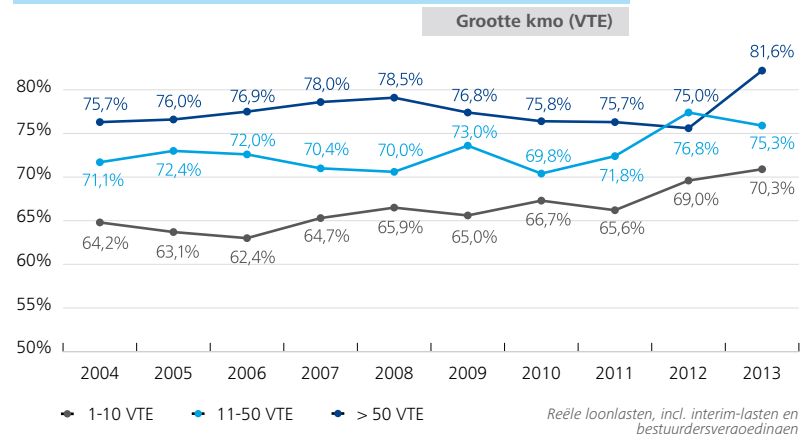
Daar waar we in 2006 en 2007 nog opmerkelijke groeicijfers mochten noteren, is de marktwaarde van de doorsnee kmo sinds 2010 sterk gedaald. De studie van Deloitte Fiduciaire toont aan dat over een periode van 10 jaar de doorsnee familiale kmo amper 2% bijkomende aandeelhouderswaarde gecreëerd heeft. Een bedrijf met een marktwaarde van 100 EUR eind 2004, noteerde eind 2013 een marktwaarde van gemiddeld 102 EUR. Dit lijkt bitter weinig, maar impliceert toch een opmerkelijke verbetering ten opzichte van 2012 waar de doorsnee kmo nog met een waardeverlies van 5% geconfronteerd werd.

Kmo draagt het meest bij aan de overheid via haar tewerkstelling

De fiscale impact analyse telt alle fiscale en parafiscale lasten samen en meet zo hoeveel een onderneming afdraagt aan de overheid. Een kleine kmo - die maximaal 10 personen tewerkstelt - betaalt gemiddeld 5,5 EUR belastingen en RSZ per 100 EUR omzet. Dit bedrag stijgt tot 6,5 EUR bij bedrijven die meer dan 50 personeelsleden tewerkstellen.

Het overheersende belang van de werkgeversbijdragen RSZ binnen de fiscale impact – goed voor 70,2% bij de

Loonlasten / Toegevoegde waarde (Q2)

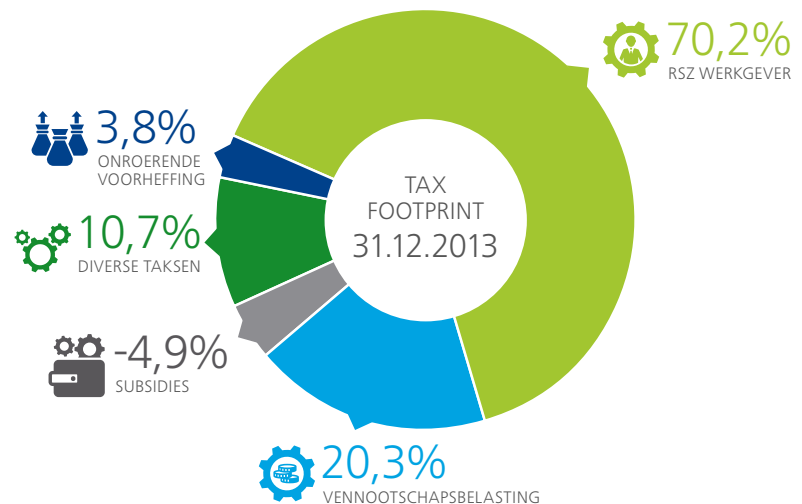

doorsnee exploitatieonderneming – springt onmiddellijk in het oog. Deze component is de voorbije 4 jaar trouwens enkel in belang toegenomen, mede door de almaar stijgende loonlasten in België.

Tweede belangrijkste component in rij is de vennootschapsbelasting, goed voor 20,3%. De voorbije jaren is het belang van de vennootschapsbelasting in de totale fiscale impact echter systematisch teruggedrongen, onder meer door de enorme druk op de bedrijfsresultaten ten gevolge van de actueel financieel-economische situatie.

Samenstelling Tax Footprint (exploitatievennootschappen*)

*exclusief transportsector

Heidi Verhelst, projectcoördinator KMO Kompas

Over de voorbije 10 jaar hebben de sterkste kmo's zich op alle fronten versterkt, terwijl de doorsnee kmo rendement heeft verloren en stagneert in waarde. De solide financiële structuur is de reddingsboei voor de meeste Belgische familiale ondernemingen. Hun grootste opdracht is de totale loonlast onder controle te houden en toch te groeien door innovatie. Enkel zo kunnen opnieuw meer familiale kmo's waarde creëren.

Meer info:
www.kmokompas.be

In het kort

Nieuwe regels rond bijzondere RSZ-bijdragen op voertuigen

Voortaan beoordeelt de RSZ de verschuldigdheid van de CO₂-solidariteitsbijdragen niet enkel meer op basis van het type verplaatsing maar ook op basis van het type voertuig waarmee de werknemer in kwestie de verplaatsing doet.

Voor de gewone voertuigen (personenwagens, wagens voor dubbel gebruik, voertuigen die aanhangwagens trekken, ...), verandert er niets aan de regeling. Voor elke wagen waarmee een privéverplaatsing wordt gemaakt, waaronder woon-werkverplaatsingen, zal de CO₂-solidariteitsbijdragen nog steeds verschuldigd zijn. De enige, bestaande, uitzondering hierop is de woon-werkverplaatsing in het kader van collectief vervoer.

Voor de utilitaire voertuigen, door de fiscus gekwalificeerd als lichte vracht, heeft de RSZ de spelregels aangepast. Indien een werknemer van de onderneming een utilitair voertuig ter beschikking krijgt waarmee hij naast de werk-werkverplaatsingen, ook woon-werkverplaatsingen aflegt, is de onderneming voor dit voertuig geen CO₂-solidariteitsbijdragen verschuldigd. Alle woon-werkverplaatsingen worden door de RSZ voor dit type van voertuig immers niet langer als een privéverplaatsing aangemerkt. Ook wanneer er zeer uitzonderlijke privéverplaatsingen worden gemaakt met het utilitair voertuig (bv. voor een verhuis van de werknemer zelf of diens gezinsleden), is het voertuig niet onderworpen aan CO₂-solidariteitsbijdragen.

De inspectiediensten kunnen echter nog wel steeds aantonen dat er toch een privégebruik, dat verder gaat dan louter uitzonderlijk privégebruik, is van het utilitaire voertuig. Dit mogen zij bewijzen met alle middelen van recht.

Samenvatting nieuwe systeem CO₂-solidariteitsbijdrage

Aard verplaatsing	Type voertuig	CO ₂ -bijdrage?
Woon-werk	Gewoon voertuig	Ja - Uitzondering: geen vaste plaats van tewerkstelling
	Utilitair voertuig	Nee
Privé-verplaatsing	Gewoon voertuig	Ja - Uitzondering: Bewijs belastingplichtige dat er geen privégebruik is
	Utilitair voertuig	Nee - Uitzondering: bewijs inspectiediensten dat het geen louter uitzonderlijk privégebruik is.

Emilie Ickroth, Tax & Legal Services

Nieuwe wet over onbekwaamheid biedt nieuwe perspectieven voor uw vermogensplanning

Vanaf 1 september 2014 is het wettelijke beschermingsstatuut voor meerderjarige onbekwamen vereenvoudigd. Uitgangspunt is de autonomie van de onbekwame. Via een volmacht kan u voortaan een vertrouwenspersoon aanduiden die het beheer over uw goederen dient waar te nemen voor het geval u wilsonbekwaam zou worden (vb. dementie, comateuze toestand, ...). U heeft tevens de vrijheid te bepalen wanneer de volmacht in werking moet treden. Zelfs wensen omtrent bepaalde persoonlijke rechtshandelingen, zoals een schenking of een wijziging van het huwelijkscontract kunnen worden opgenomen in de volmacht. De registratie van de zogenaamde voorzorgsvolmachten zou moeten garanderen dat de regelingen ook daadwerkelijk uitwerking zullen krijgen.

Dominique De Bie, Tax & Legal Services

Tantièmes fiscaal aftrekbaar volgens Cassatie

De tantièmes aan bestuurdersvennootschappen worden door de fiscus graag in het vizier genomen. Hoewel de bestuurders vaak aan de basis liggen van de resultaten van de vennootschap, is het toch de algemene vergadering die beslist welk deel van de winst aan de bestuurders wordt toegekend, ongeacht de werkelijk geleverde prestaties. Dit leidde tot de nodige fiscale procedures, waarbij uiteindelijk het Hof van Cassatie definitieve uitspraak heeft gedaan. Tenzij de statuten anders bepalen, is het de algemene vergadering vrij om de verdeelbare winsten toe te kennen aan alle of bepaalde bestuurders die hebben bijgedragen in het behalen van het resultaat. Dit heeft tot gevolg dat de fiscus de aftrek van een tantième in principe niet meer in vraag kan stellen als het gaat om de uitkering van winsten waarvoor de bestuurder zijn bijdrage heeft geleverd.

Deze uitspraak is echter geen vrijgeleide om onbeperkt winsten te verschuiven. Wanneer men een verlieslatende vennootschap zou benoemen om via de toekenning van tantièmes de belastingdruk te verminderen, moet men toch enige terughoudendheid aan de dag leggen. Er wordt namelijk gesproken over de toekenning van tantièmes aan bestuurders die door hun prestaties hebben bijgedragen tot het resultaat van het betreffende boekjaar. De benoeming van een verlieslatende vennootschap als bestuurder in de winstgevende vennootschap, met daaropvolgende uitkering van een tantième uit winsten van voorgaande boekjaren waarin de bedrijfsleider nog geen mandaat had, zou nog steeds als een abnormaal of goedgegunstig verkregen voordeel kunnen worden aanzien, wat niet mag afgezet worden tegen overgedragen fiscale verliezen.

Dimitri Samyn, Tax & Legal Services

Vraag en antwoord

Deloitte Private Governance

Heeft u een specifieke vraag?

Stuur ze ons door via mail info@deloitte-fiduciaire.be of post naar:

Deloitte Fiduciaire,
Redactie Actualiteiten,
Kortrijksesteenweg 1146,
9051 Gent

Verantwoordelijke uitgever

Henk Hemelaere

Gehele of gedeeltelijke overname uit deze uitgave is slechts toegestaan na uitdrukkelijke toestemming van de redactie. Hoewel wij de grootste zorg besteden aan deze uitgave, kan de redactie geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de volstrekte juistheid en volledigheid van de in deze nieuwsbrief opgenomen teksten. Heeft u vragen bij een of meerdere artikels, bel dan 09 393 75 85 of contacteer uw contactpersoon binnen Deloitte.

 Deloitte Fiduciaire

 @DeloitteFidu

 [linkedin.com/company/deloitte-fiduciaire](https://www.linkedin.com/company/deloitte-fiduciaire)

www.deloitte-fiduciaire.be

© 2014 Deloitte Fiduciaire
Designed and produced by
the Creative Studio at Deloitte
Belgium

Antwerpen - Brugge -
Brussel - Charleroi - Gent -
Hasselt - Kortrijk - Leuven -
Luik - Roeselare

Btw-eenheid: registratierechten bij verkoop?

Vennootschappen die tot eenzelfde groep behoren, kunnen er voor opteren om een btw-eenheid op te richten. De leveringen van goederen en diensten verricht in België tussen de leden van een btw-eenheid ("interne handelingen") vallen buiten de werkingssfeer van de btw. Een van de voordelen van een btw-eenheid is dat de kost van de voorfinanciering van de btw op deze interne handelingen wegvalt. Dit is ook van toepassing op de verkoop van een gebouw (en bijhorende grond) tussen twee leden van dezelfde btw-eenheid. Op de verkoop drukt geen btw, ook al wensen de partijen de verkoop uitdrukkelijk te onderwerpen aan de btw. Dit betekent bijgevolg dat de algemene regel (heffing van het evenredig registratierecht van 10 % of 12,5 %) van toepassing is op de overeengekomen waarde van het overgedragen gebouw en grond (met als minimum de verkoopwaarde ervan). Dit wordt in vele gevallen over het hoofd gezien. De oorspronkelijk in aftrek genomen btw blijft evenwel aftrekbaar maar op de verkoop dient het evenredig registratierecht voor verkoop te worden betaald.

David Gonce, Tax & Legal Services

Kan/mag de gedelegeerd bestuurder alleen tekenen?

De raad van bestuur van een naamloze vennootschap is een collegiaal orgaan, wat betekent dat hij handelt door de meerderheid van zijn leden. Eens de beslissing (intern) genomen is, moet de vennootschap natuurlijk vertegenwoordigd worden naar de buitenwereld. Concreet, er moet een handtekening gezet worden op een document dat de vennootschap verbindt. De statuten kunnen de vertegenwoordigingsbevoegdheid opdragen aan één of meerdere (gedelegeerd) bestuurders, alleen of gezamenlijk optredend. De vennootschap is verbonden zodra de gedelegeerd bestuurder (die de vertegenwoordigingsbevoegdheid statutair heeft toegewezen gekregen) zijn handtekening zet. Indien hij dit evenwel doet op een belangrijk contract, zonder dat er voorafgaand een beslissing voorligt van de raad van bestuur, blijft de vennootschap gebonden, maar riskeert de gedelegeerd-bestuurder wel zijn aansprakelijkheid. Hij heeft voor dergelijke beslissingen immers enkel de vertegenwoordigings- en niet de beslissingsbevoegdheid. Vaak wordt ook aan de gedelegeerd bestuurder het dagelijks bestuur toevertrouwd. Belangrijk verschil is dat hij in dergelijk geval voor daden van dagelijks bestuur niet enkel de vertegenwoordigingsbevoegdheid heeft, maar ook de beslissingsmacht.

Conclusie: de gedelegeerd bestuurder kan alles tekenen, maar mag niet alles tekenen.

Julie Schaerlaken, Tax & Legal Services

Waardering van vruchtgebruik wettelijk geregeld

Vruchtgebruik is het recht om van een goed, waarvan een ander de (blote) eigendom heeft, het genot te hebben en de "vruchten" ervan (bv. huuropbrengsten, interesten, dividenden) op te strijken. Het ontstaat vaak ingevolge erfenis: de langstlevende echtgenoot erft het levenslang vruchtgebruik over de nalatenschap van zijn/haar overleden partner, de blote eigendom komt toe aan de andere erfgenamen, doorgaans de kinderen van de erflater.

De opsplitsing van vruchtgebruik en blote eigendom is evenwel vaak niet wenselijk, en kan spanningen veroorzaken tussen de betrokkenen (bv. in nieuw samengestelde gezinnen).

In dergelijke gevallen wordt er dikwijls voor gekozen om het vruchtgebruik "om te zetten" in een kapitaal. De blote eigenaars zullen het vruchtgebruik als het ware afkopen, zodat zij volle eigenaar van het goed worden. Een andere mogelijkheid bestaat er in om het desbetreffende goed te verkopen aan een derde en de verkregen prijs te verdelen tussen de vruchtgebruiker en de blote eigenaars.

Het bepalen van het bedrag waarop de vruchtgebruiker in dat geval gerechtigd is, gaf in het verleden vaak aanleiding tot discussie. Ons Burgerlijk Wetboek bleef tot voor kort immers bijzonder vaag omtrent de waardering van het vruchtgebruik. De wet van 22 mei 2014 komt hieraan tegemoet door een duidelijke rekenformule in te voegen. De waarde van het vruchtgebruik wordt bepaald als een percentage van de normale verkoopwaarde van het goed. Dit percentage zal, rekening houdend met het geslacht en de leeftijd van de vruchtgebruiker, af te leiden zijn uit tabellen welke jaarlijks op 1 juli gepubliceerd zullen worden in het Belgisch Staatsblad.

Het gebruik van de nieuwe formule is evenwel niet verplicht. Partijen kunnen er nog steeds in onderling akkoord van afwijken. De nieuwe wet bepaalt bovendien dat de vruchtgebruiker het vruchtgebruik behoudt tot op het ogenblik dat de waarde van zijn vruchtgebruik effectief betaald is.

Merk op dat de nieuwe formule niet gebruikt zal worden voor fiscale doeleinden. De - zeer verouderde - sterftetabellen van het Wetboek van Successierechten zullen dus nog steeds gebruikt worden voor de berekening van de successierechten.

Brendan Kerremans, Tax & Legal Services